

Preklad byzantsko-slovanských liturgických textov ako špecifický typ transferu

23.05.2024 sa na pôde GTF PU v Prešove konala diskusia s názvom: Preklad byzantsko-slovanských liturgických textov ako špecifický typ transferu. Podujatie organizoval Ústav svetovej literatúry SAV V.V.I., v Bratislave v spolupráci s Katedrou spoločenských a humanitných vied. Moderátorom bol Mgr. Ján Živčák, PhD. Diskutérmi boli ThLic. Andrej Škoviera, PhD., doc. ThDr. Marcel Mojzeš, PhD., SEOLic. Daniel Atanáz Mandzák a Mgr. Dominik Gromoš. Diskutéri predniesli svoje príspevky, v ktorých zaznelo veľa zaujímavého z histórie prekladov liturgických textov, ako vôbec vznikali a pre koho boli určené, akým ťažkostiam čelili, ale aj to ako sa texty dostávali medzi ľud. Aj dnes sa nové preklady dostávajú medzi ľud a to aj pomocou platformy casoslov.sk alebo rôznych brožúrok. Preto zaznela otázka: Ako k prekladom pristupovať? Diskusia bola zaujímavá a odborná. Svedčila o tom aj prítomnosť niektorých teológov, prekladateľov i médií a to aj z radov študentov iných fakúlt. Prítomní predkladali svoje úvahy a možné riešenia. Z nich vyplynulo, že momentálne by bolo možné, ak by sme mali vyštudovaných ľudí, ktorí by sa venovali prekladom v tímoch. Teda kolektív odborníkov by sa zaoberal technickým prekladom, zmyslom textu, jeho alegóriou, zvučnosťou, liturgickým významom ako aj poetickosťou a tak by sa konečný text dostal do života. Niektorí podotkli, že ideálom by bolo, ak by sme mali takto vzdelaného odborníka, ktorý by vedel pokryť všetky spomínané oblasti. V diskusii boli položené otázky pre koho sú prekladané texty určené? Zamýšľalo a diskutovalo sa nad tým či je lepšie dávať novotvary slov, odborných termínov alebo radšej sa im v preklade vyhnúť a radšej ich opísať? Jednoznačná odpoveď nezaznela pretože niektorí zastávali názor, že je dobré veriacich vzdelávať aj cez takéto texty, iní zase tvrdili, že texty sú určené na modlitbu a tak tieto termíny môžu byť rušivé.

No napriek nezhodám v pohľadoch na rovnaký problém, sa všetci zhodli v tom, že takéto stretnutia sú veľkým prínosom a je potrebné ich organizovať. Preto všetkým prítomným ďakujeme a tešíme sa aj nabudúce.

ThLic. Martin Tkáč, PhD.